

Reisjärven elinkeinostrategia 2015-2024

*Elinkeinoimikunta 2.12.2014
Kunnanhallitus 9.12.2014 § 103
Valtuusto 16.12.2014 § 59*

SISÄLLYS

1. Johdanto.....	3
2. Reisjärven nelikenttä (SWOT)-analyysi.....	4
3. Reisjärven kunnan visio, kriittiset menestystekijät ja elinkeinojen kehittämisen periaatteet	5
3.1. Reisjärven kunnan visio vuoteen 2024	5
3.2. Kriittiset menestystekijät	5
3.3. Kunnan elinkeinojen kehittämisen periaatteet.....	5
4. Reisjärven kunnan elinkeinopoliittiset toimintalinjaukset	6
4.1. Teollisuus- ym. toimitilojen vuokraaminen ja rakentaminen	6
4.2. Osakkuudet	6
4.3. Kaavoitus- ja tonttipolitiikka	6
4.4. Liittymis- ym. tukipolitiikka	6
4.5. Asuntopolitiikka	6
4.6. Yleinen viihtyvyys	7
4.7. Elinkeinotoimen työnjako	7
5. Kehittämisen painopisteet ja kehittämistoimenpiteet	8
5.1. Yrittäjyyskasvatuksen ja yrittäjyyden edistäminen.....	8
5.2. Uusien yritysten syntymisen edistäminen	8
5.3. Toimivien yritysten kehittäminen.....	9
5.4. Maatalousyritysten kehittäminen.....	9

Reisjärvi

1. Johdanto

Reisjärven kunnan tehtävä on huolehtia asukkaidensa peruspalvelujen järjestämisestä. Samoin kunta huolehtii myös yhteistyössä Nivala-Haapajärven seutu Nihakin kanssa yritystoiminnan perusedellytyksistä. Näitä perusedellytyksiä ovat kaavoitettujen teollisuus- ja liiketonttien riittävyys ja yritysneuvonta- ja yritysten kehittämisspalvelujen tarjonta.

Reisjärven kunnanhallitus perusti 4.2.2014 elinkeinotoimikunnan koordinoimaan elinkeinotoimen kehittämistä yhdessä Nihakin ja yrittäjyhdistyksen kanssa.

Ensimmäisenä toimenaan elinkeinotoimikunta päätti ryhtyä valmistelemaan Reisjärven kunnan elinkeinostrategiaa yhteistyössä yrittäjyhdistyksen kanssa.

Elinkeinostrategia päätettiin tehdä 10 vuodeksi ja päivittää se kauden puolivälissä v. 2019 tai tarvittaessa toimintaympäristön muutosten sitä edellyttäessä.

2. Reisjärven nelikenttä (SWOT)-analyysi

Vahvuudet, *joita vahvistamme*

- maatalous ja maatalouskoneurakointi työllistävät
- metsät, pohjavesi, soravarat
- puhdas luonto, järvet, viihtyisä asuinympäristö, hyvät harrastusmahdollisuudet
- kohtuullinen tieverkko
- hoiva-ala työllistää
- Reisjärven kr. kansanopisto
- hyvä kansalaisopisto
- oma lukio
- hyvä sivistystoimi
- luonnolliset matkailun vetovoimatekijät sekä rakennetut matkailun toimintaedellytykset mm. Peuranpolku, moottorikelkkaurat ja Petäjämäen ulkoilu- ja maastoliikuntakeskus
- hyvä motivoitunut työvoima, työn arvostus hyvällä tasolla
- alhainen työttömyys
- yhteistyöhalukkuus/-valmius
- Elecster Oyj ja vahva metalliteollisuus
- taide / posliini sekä lasi-alan ja savi-/korualan yritykset
- oma paikallislehti
- oma terveyskeskus
- turvallinen ja hyvät peruspalvelut omaava kunta
- loma-asutus
- vahva järjestötoiminta

Heikkoudet, *joita korjaamme*

- väestön väheneminen
- kunnan talous
- tietoliikenneyhteydet
- kunnan markkinointi (sekä sisäinen että ulkoinen)
- liikenneyhteydet (tiestiö, julkiset liikenneyhteydet)

Mahdollisuudet, *jotka hyödynnämme*

- luonnonvarojen hyödyntäminen ja niihin perustuva yritystoiminta
- suurten ikäluokkien paluumuutto
- hoiva- ja hyvinvointipalvelujen myynti
- yritysten verkostoituminen
- Reisjärven opiston avoin yliopistotoiminta
- yrittäjyys, opiston yrittäjyyslinja
- Posliinikesä-tapahtuman henkiinherättäminen / laajentaminen
- Erämatkailu / Peuranpolun parempi hyödyntäminen matkailussa
- turvallinen elinympäristö asua ja elää

Uhat, *joita torjumme*

- kunnan itsenäisyyden menetys
- työvoiman virtaaminen muualle
- palvelujen väheneminen
- äkillisen rakennemuutoksen mahdollisuus Reisjärvellä/naapurikunnissa

3. Reisjärven kunnan visio, kriittiset menestystekijät ja elinkeinojen kehittämisen periaatteet

3.1. Reisjärven kunnan visio vuoteen 2024

- Reisjärven kunta on itsenäinen, viihtyisä ja yrittäjäystävällinen yli 3000 asukkaan kunta, joka tarjoaa loistavat puitteet ja lähtökohdat elämiseen ja yrittämiseen maaseutuympäristössä

3.2. Kriittiset menestystekijät

- kunnan talouden pitäminen tasapainossa
- asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen ja väkiluvun saaminen kasvuun
- yrityksille tarjolla vapaita toimitiloja
- yritysten toimintaedellytyksien kehittäminen

3.3. Kunnan elinkeinojen kehittämisen periaatteet

- kunta ottaa toiminnassaan huomioon elinkeinoelämän tarpeet ja tekee johdonmukaisesti elinkeinoelämää hyödyttäviä päätöksiä,
- yrityksiä kohdellaan tasapuolisesti,
- kunta sitoutuu pitkäjänteiseen yritysten toimintaympäristön kehittämiseen,
- kuntaa markkinoidaan aktiivisesti hyvänä sijoituspaikkana

4. Reisjärven kunnan elinkeinopoliittiset toimintalinjaukset

4.1. Teollisuus- ym. toimitilojen vuokraaminen ja rakentaminen

- kunta vuokraa teollisuus- ja toimistotiloja yrityksille
- kunta tai kunnan omistama yhtiö rakennuttaa ja vuokraa yrityksille niiden tarpeiden mukaan räätälöityjä toimitiloja
- yrityksiä varten kunnalla pitää olla aina jonkin verran vapaita teollisuus- ym. tiloja

4.2. Osakkuudet

- kunta tai kunnan omistama yhtiö voi mennä osakkaaksi aloittavaan tai laajentavaan yritykseen
- osakkuus on aina väliaikainen

4.3. Kaavoitus- ja tonttipolitiikka

- kunta vastaa kaavoitetun teollisuusmaan riittävydestä yritystoiminnan pitkäaikaisia tarpeita vastaavasti ja huolehtii liikenteellisesti hyvin sijoittuvan maa-alueen hankinnasta mahdollisia liiketoiminnan tarpeita varten
- teollisuusalue tontitetaan ja tonteille määritetään hinta

4.4. Liittymis- ym. tukipolitiikka

- kunta voi tukea uutta yritysraikentamista esim. alennuksilla kunnallisteknisistä liittymismaksuista

4.5. Asuntopolitiikka

- kunta huolehtii siitä, että on tarjolla riittävästi kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja rauhallisilta paikoilta ja kaavoitettuja asuntotontteja hyviltä sijaintipaikoilta
- kunta huolehtii myös siitä, että suuremmissa yrityshankkeissa asunto- ja teollisuustiloja voidaan toteuttaa samanaikaisesti

4.6. Yleinen viihtyvyys

- kunta huolehtii laadukkaiden peruspalvelujen järjestämisestä ja omalta osaltaan edistää kulttuuri-, liikunta- ja virkistyspalvelujen järjestämistä
- taajaman viihtyvyyttä parannetaan lisäämällä viherrakentamista sekä siistimällä puistoja ja tienvarsia sekä hoitamattomia kiinteistöjä
- kuntakuvaa kaunistetaan hoitamalla järviä ja järvenrantoja entistä paremmin
- kuntalaisia kannustetaan pitämään paikat kunnossa ja siistinä

4.7. Elinkeinotoimen työnjako

Tehtävä	Toimija
Teollisuus/liiketoimien myynti/vuokraus	Reisjärven kunta
Toimitilojen vuokraaminen	Reisjärven kunta ja kunnan omistama yhtiö
Toimitilojen rakentaminen	Kunta tai kunnan omistama yhtiö
Kehittämishankkeet	Nihak ja Reisjärven kunta
Yritysneuvonta- ja kehittämispalvelut	Nihak

5. Kehittämisen painopisteet ja kehittämistoimenpiteet

Reisjärven kunnan elinkeinojen kehittämisen painopistealueita ovat yrittäjyyskasvatuksen ja yrittäjyyden edistäminen, uusien yritysten syntymisen edistäminen sekä toimivien yritysten kehittäminen että maatalousyritysten kehittäminen.

5.1. Yrittäjyyskasvatuksen ja yrittäjyyden edistäminen

- tehdään Reisjärvelle yrittäjyyskasvatusstrategia
- yrittäjyyskasvatus sisällytetään koulujen opetussuunnitelmiin ja koulutusohjelmiin ja sitä toteutetaan yhteistyössä yrittäjähdistyksen kanssa.
- huolehditaan opettajien riittävästä yrittäjyys- ja työelämä-tietoisuudesta
- kunnan ja yrittäjien säännölliset tapaamiset neljä kertaa vuodessa
- Reisjärven vuoden yrittäjän palkitseminen yhteistyössä yrittäjähdistyksen kanssa
- kunta huomioi uudet aloittavat yritykset, yritysten merkkipäivät sekä muut yksittäisen yrityksen toiminnan merkittävät tapahtumat
- opiston yrittäjyyslinjan toiminnan tukeminen mm. auttamalla Reisjärvi-messujen järjestelyissä (koulutilat messujen pitopaikaksi jne.)
- yrittäjyysvaikutusarvioinnin käyttäminen kunnallisessa päätöksenteossa
- kunnalla on aktiivinen rooli yritysten omistajanvaihdosten edistämisessä.

5.2. Uusien yritysten syntymisen edistäminen

- oman yrityksen perustamisesta kiinnostunut ohjataan Nihakin alkavan yrityksen palveluprosessiin, joka alkaa asiakkaan tilanneanalyysillä ja jatkuu liikeidean testauksella ja yrittäjättestillä
- liikeidean testauksen jälkeen prosessia jatketaan hyödyntämällä Nihakin yrityksen perustamis- ja kehittämispalveluita
- tavoitteena on kasvattaa yrityskantaa vuosittain. Niiden työllisyysvaikutus on noin 10–20 työpaikkaa
- Reisjärven kunta esittäytyy vuosittain alueen ammattiopistoissa esitellen kuntaansa hyvänä yritysten sijaintipaikkana ja reisjärvisten yritysten tarjoamia työssäoppimismahdollisuuksia

5.3. Toimivien yritysten kehittäminen

Nihak tarjoaa kaikille yrityksille toimialasta riippumatta kehityskeskusteluja. Niissä kartoitetaan yritysten pullonkauloja, joiden poistamiseksi tarjotaan seudun kehittämishankkeiden kautta saatavaa rahoitusta, koulutusta ja valmennusta.

Reisjärven kunta pyrkii omilla toimillaan parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä esim. yritystoiminnan kasvun esteitä poistamalla.

Toimivien yritysten joukossa kehittämistyö painottuu erityisesti kaikkiin kasvupotentiaalia omaaviin yrityksiin.

Kasvupotentiaalia omaavat yritykset

- uudet työpaikat syntyvät pääosin kasvuyrityksiin
- kasvuyritysten kehittämisessä tukeudutaan Nihakin hautomo- ja kasvuyrityspalveluihin
- Nihakin toimesta suoritettavien kehityskeskustelujen avulla tunnistetaan kasvupotentiaalia omaavat yritykset
- kasvun esteitä poistetaan yrityskehitys- ja investointihankkeiden avulla
- yrityksille järjestetään vuosittain ajankohtaisia aiheita käsitteleviä tilaisuuksia
- kunta tai kunnan omistama yhtiö ovat tarvittaessa mukana yritysten toimitilojen rakentamisesta tai laajentamisesta

5.4. Maatalousyritysten kehittäminen

Tavoitteet

Kustannusten hallinta ja toisaalta aivan maatalouden harjoittamisen perusasioihin kuuluvat peltojen peruskuivatuksen, runkotieverkon, sekä alempien viljelysteiden kunnosta huolehtimisen, sekä peltojen viljavuuden ylläpitäminen. Peltolohkojen koko ja sijainti tulevat edelleen merkittävästi vaikuttamaan tilakohtaisen kannattavuuteen. Peruskunnostukseen tehtävistä toimenpiteistä aiheutuu investointikustannuksia, mutta panostus lisää tuottavuutta pitkällä aikavälillä.

Maidontuotanto on erityisen merkittävässä roolissa Reisjärven tuotanto- ja tilarakenteessa. Myös maatalouden rahaliikenne keskittyy pääosin kotieläintuotantoa harjoittaville investoiville tiloille. Koneyhteistyön ja muun viljelyyhteistyön tekemisessä on Reisjärvellä jo hyviä kokemuksia, mutta yhteistyökykyä

ja keskinäistä luottamusta lisäämällä tilat pystyisivät vielä paljon tehostamaan talouttaan.

Maa- ja metsätalous kulkevat Reisjärvellä käsi kädessä, kuten niiden kehittäminenkin. Maa- ja metsätalouden liitännäisenä harjoitetaan esim. koneurakointia.

Toimenpiteet

Jatkuvuus

- Maatilojen jatkuvuuteen ja sukupovenvaihdosten edistämiseen, sekä tuotantoedellytysten etsimiseen tarjotaan neuvontaa.

Kannattavuus

- Maatalouden heikkenevät tukijärjestelmät edelleen hyödynnetään ja uutta tilaneuvontatukea markkinoidaan parhaiden käytäntöjen käyttöönottamiseksi. Pitäjän koko peltoala pidetään viljelyssä ja peltojen viljelyedellytyksiä parannetaan.

Yhteistyökyky

- Maatilojen yhteistyökykyä edistetään. Tilakoon kasvun myötä yhtiömuodossa harjoitettava maatalous lisääntyy. Maitotilojen toimintaedellytyksiä ja viljelijöiden jaksamista turvataan, mm. ylläpitämällä hyvin toimiva lomitus.

Elinkeinostrategia on laadittu yhteistyönä:
Reisjärven kunta, Nivala-Haapajärven Seutukunta Nihak r.y. ja Reisjärven Yrittäjät ry.

